

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III Pž 474/79-2
od 12.VI 1979.

Vijeće: Petar Sremac, mr Veljko Vujović, prof.dr Branko
Jakaša

Špediter - Nadležnost suda - Redovni sudovi su nadležni za rješavanje sporova iz špediterskog posla, ako je jedna od stranaka fizička osoba - Ne radi se o pomorskom sporu, ni kada se između špeditera i njegovog komitenta vodi spor o plaćanju pomorske vozarine, jer se pravni temelj obveze na plaćanje vozarine nalazi u špediterskom poslu

Tužitelj je organizacija udruženog rada koja obavlja otpremanje (špediciju) robe. Mandatnom tužbom utužuje kod Okružnog privrednog suda fizičku osobu - svog komitenta s naslova isplate naknade svojih potraživanja iz ugovora o špediciji i to baš regresa brodske vozarine u iznosu od 13.202,45 dinara spp za troškove prijevoza automobila tuženoga brodom od luke u Čileu do jugoslavenske luke. Tužbeno traženje temelji na nalogu tuženoga - dispoziciji za špediterske usluge i potvrdi brodarovog agenta od 22.IV 1977.g. o plaćenju vozarini za prijevoz automobila tuženog od San Antonia do jugoslavenske luke.

Okružni privredni sud je na temelju priloženih isprava izdao protiv tuženoga predloženi platni nalog od 21.IV 1978. prema tužbenom petitu.

Tuženi je u prigovorima meritumu osporio platni nalog kao neosnovan i predložio da se platni nalog ukine i tužbeni zahtjev odbije.

Prvostepeni sud je izveo dokaze ponudjene po strankama i nakon provedene rasprave usvojio tužbeni zahtjev tj. održao u cijelosti platni nalog a tuženog obvezao da tužitelju plati daljnje troškove spora.

Protiv te presude žali se tuženi zbog svih razloga iz čl.353. Zakona o parničnom postupku i predlaže da se ona ukine a njemu prizna trošak žalbe.

Tuženi u žalbi pobija prvostepenu presudu u pogledu merituma stvari kao neosnovanu.

Drugostepeni sud je ispitujući pobijanu presudu u granicama navedenih u članu 365. ZPP-a pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.354, st.2. toga Zakona, našao da je pobijana presuda donešena uz bitnu povredu iz točke 4, stava 2, člana 354. cit. Zakona, jer je ustanovio da je prvostepeni sud odlučio o tužbenom zahtjevu za koji je stvarno nadležan redovni sud druge vrste (član 17.ZPP) a ne privredni sud.

Naime po čl.17. ZPP-a svaki sud tijekom cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi na svoju stvarnu nadležnost.

Stvarna nadležnog okružnog privrednog suda propisana je odredbom člana 36. Zakona o redovnim sudovima (NN SRH br.5/77). Ovaj spor vodi se između organizacije udruženog rada i fizičke osobe radi naplate potraživanja (naknadi troškova vozarine) iz ugovora o otpremanju (špediciji) stvari: osobnog automobila i prtljage. Ovakav spor ne može se smatrati sporom iz čl.36. cit. Zakona za koji su nadležni okružni privredni sudovi, a napose ne sporom iz st.1, točke 1, slovo b) cit. člana 36. toga zakona, jer se očito na ovaj spor ne primjenjuju propisi pomorskog nego imovinskog (obligacionog) prava o ugovoru o otpremanju (špediciji).

Kako je prvostepeni sud propustio da ocijeni svoju stvarnu nadležnost i postupi u skladu s odredbama člana 17, st.1, čl.454. ZPP-a, valjalo je u skladu s odredbom člana 369. ZPP-a zbog povrede iz toč.4, stava 2, člana 354. ZPP-a prvostepenu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu radi donošenja nove odluke o ustupanju ovog predmeta stvarno nadležnom prvostepenom sudu druge vrste u smislu člana 33. Zakona o redovnim sudovima SR Hrvatske, pa je zato odlučeno kao u izreci.

V.V.